

صاحب امتیاز و مدیرمسئول:  
حسین شہی

# خبر الکلام

سر محرری:  
احمد شیرانی

۴ محرم

۲۱ تشرین ثانی

ماقل و دل

[ پنجشنبہ کونلری ]

قل الحیر والافاسکت

[ نشر اول نور ]

اجتہاد قاپوسندن نصل ونه شرطله  
کیرمه لیدر ؟

بو ، سؤالره جواب ویره بیلیمک ایچون  
اجتہاد حقندہ کی مطالعات مقدمہ منزه بر فصل دها  
علاوه ایتمک لازم کلور . اجتہاد ، ایکی درلو  
اولہ بیلور . بری اجتہاد عمومی ، دیگرى اجتہاد  
خصوصیدر .

اجتہاد عمومی — بتون مسائل فقہیہ بی ،  
ملفا نظامنامہ لر کی وراى عمل و تطبیقه آنورق  
علی الاطلاق استنباط احکام ایتمکدن عبارتدر .  
بنم قناعتمه کوره ، بو درلو اجتہاد احتیاجیز  
یوقدر ، مسائل فقہیہ منزه ، هپسی ، احتیاجآمزه  
مقابر دکادرکه هر برتی تبدیله لزوم حس ایدلم .  
دها زیاده تجدد کوسترمک هوسبله بوکا طرفدار  
اولسهق بیلہ یابامایز . چونکه هر مسئله نك مستند  
بولندینی دلیل شرعیدن ، او مسئله نك بشقه  
درلوسنی استنباط ایتمک امکاتی بوله مایز . مجتہدین  
عظام حضراتی ، او ، دلیلاری ، بر قبلی قرقه  
آیر رجہ سنه تدقیق ایتمکدن سوکره حکم فقہی به  
اساس اتخاذ ایلمشادر .

بو ، امکان سزلنک ، اور تادن قالدیر بیلہ بیلہ .  
جکی ، فرض اولنسه دخی ینه اجتہاد عمومی به  
طرفدار اوله مایز . عمومی اجتہاد ، بنای اسلامیتی ،  
عمومی بر حرکت ارض ، قادار صارصار .  
زمانمزده مجتہد منفرد ، کرسی اجتہادہ اوتوراماز ،  
اوتورمق ایستین بولنسه بیلہ اوتوردامایز .  
چونکه بر مجتہدک نتیجہ اجتہاداتی مذاهب مختلفہ  
اسلامیہ اصحابنه قبول ایستیرده مایز . اجتہادک بر  
مذہبہ منحصر قالمسی ایسه احتیاجآمیزی دفع  
ایده من . بو ، آنجق هر مذہب ، علماسندن  
منشکل بر جمعیت اجتہادیہ طرفدن اولمق ضرورتی  
حائزدر .

بویلہ بر جمعیتک تشکیلی غایتله قولای کورورم .  
فقط آری مذہب لره منسوب بولان اعضاسانک  
توحید افکار و مساعی ایدرک منافع عمومی  
اسلامیہ به عائد مسائل فقہیہ وجوده کثیره جک لرینه  
قطعیاً احتمال ، ویردم . معلومدرکه مذاهب  
مختلفه ، تأسس ایتمزدن مقدم ، افراد اسلامیہ ،  
مشترک برحس دخی ایله متحسس ایدیلر . نه  
آرملرنده مذہب آیریانی ، نه ده دماغلرنده ینه  
مذہب عصیتی واردی . مجتہدین عظام حضرتانک

قابلی ایه، الله و رسول الله دن خوف و خشیت، اهل اسلامه شفقت و مروت حساریله مشبوع ایدی .

اوله ایکن ینه اجتهاد خصوصنده توحید افکار و مساعی ایدمه یه رک وحدت اسلامی یی درت مذهبه ایرمشاردر . اونلری او ، وجهله حرکت سووق ایدن ، دسترس اولدقلری دلیللرک بشقه لای ایدی . اونلر ، اوله بر زمانده اتفاق ایدمه مش ایکن ، مذهب عصیترینک تعم و تمرکز ایتیش اولدینی ، علماسنک عیون حقیقت یئی حرص و طمع پرده لریله مستور ، قلوب رقت زمینی شفقت و مروت خاصه لرندن، هجور بولندینی بر زمانده ولو بر مسئله حقنده اولسون اتفاق آرا ایله قرار و یرله بیله جکی کندی حسابمه اولمق اوزره مستبعد ، حتی محال عد ایدرم .

بوکا مقابل اعضادن هر برینک هر مسئله ده کندی مذهبی نامنه حرکت ایتیشی و بو صورتله عصیت مذهبیتهک اولانجه شدتیه علولمه سی ، حتی قومیت جریانلرینک بیله آریه کیرمه سی و بالتبعه - وحدت اسلامیتهک درت مذهبه ایرمش اولماسنه قلیا راضی اولبورکن - لایعد مذهب لریک ظهوره کلمه سی محتمل ، حتی محقق صابارم .

حفظنا الله تعالی عن ذلک .  
اجتهاد خصوصی — کتب فقهیه مزک سکوت ابتدیی و بناء علیه فتواخانه مزک جواز وعدم جواز ینه قنوی و یرمه دیکی برطاق مسائل حادثی یا نفیاً و یا اثباتاً بر اساس شرعییه ربط و ارجاع ایتمکدن عبارتدر . اجتهادک بودر لوسته لزوم شدید و احتیاج قطعی واردر . اجتهاد عمومی، اسلامیت و اهل اسلامه نهقاد از ته لیکلی کور پیورسم اجتهاد خصوصی بی ده اوقاد از خیرلی بولورم . چونکه سینئه اسلامیته کیزلی بولنان

معادن مدینه دن آنجق بو صورتله استفاده ایدمه بیله جکزر . معادن ارضیه من کی معادن شرعیه مزک ایشتمه امتیازی اچیلرله و یرمه یز . بونی کندیمز ایشتمک مجبور یتندیز . اوده آنجق اجتهاد ایله اوله بیلور . عموم اهل اسلامه و حتی بعضاً مالی اچیه یه مراجهتگاه اولان بر فتواخانه اسلامی ، کندوسته عرض ایدیلن هر هانکی بر مسئله حقنده یا « یحوز » و یا خود « لایحوز » جوابی و یرمه بیلمه لیدر . و یرمه مزه اسلامیتک موقعی ترلزله اوغرایه جنی کی انسانیتک حقوقی ده ضایعه معروض قالدور .

مجتهدلر یزک بو خصوصده سکوت ایتیش اولملری شبهه یوقدر که زمانلرنده بوبله مسئله لریک بولنامه سیندن ایلری کلمه شد . اگر بولمش اولسیدی ینه شبهه یوقدر که بر اساس شرعییه ربط و ارجاع ایدر لر دی . دیمک اولور که اونلرک زمانلرنده محتاج حل ، مسئله یوق و بوندن متولد معذرت و از ایدی . شمدی ایه اجتهاده وابسته مسئله لر وار ، بناء علیه معذرت ده مرتفعدر . اوله ایه بر مجتهد ایچون لازم اولان شرائطی جامع ، علمامز زده و از سه اونلری بر آریه طویلا یه رق مسائل محدثه تک حانی اونلره حواله ایتک ، اسلامیت نامنه اختیار اولنه جق الک ببولک بر نخدمت واک مقدس بر وظیفه در . جمعیت اجتهادییه حقنده سابقا عرض و ایضاح ایلدی کم مجذورلر ، بو خصوصه وارد دکلددر . مسائل محدثه دن ، مذهب لریک هر بری ساکت بولدی بی ایچون اعضا جمعیتهک مذهب غربی کودمه لر ینه محل یوقدر . بو ایضاحی و یرد کدن صوکره « فصل کیرمه لیدر » سؤالنه خصوصی اوله رق کیرمه لیدر » جوابیله مقابله ایدرم . نه شرطله کیر یله جکک جوابی ده کله جک نسخه قالدون .

احمد شیرانی